

Uvodnik

Zimsko številko pričenjamo s *Pregledi*. M. Kos-Golja opisuje uporabo novejših nesteroidnih antirevmatikov. Novejši selektivni zaviralci COX-2 ali koksibi so pomembni pri revmatoidnem artritisu in osteoartrozi, vedno pogosteje pa jih uporabljajo tudi v protibolečinski terapiji rakavih bolnikov. Koksibe lahko uporabljamo v kombinaciji s sistemskim zdravljenjem in obsevanjem, predvsem pri bolnikih s kostnimi zasevki in po operativnih posegih. R. Tomšič opisuje tehniko obsevanja vsega telesa (TBI). Na Onkološkem inštitutu uporabljamo kot izvor sevanja kobaltov izotop Co-60 in dinamično tehniko premikanja bolnika skozi snop fotonskih žarkov. TBI izvajamo že od leta 1989, ko je bila izvedena prva presaditev kostnega mozga na Oddelku za hematologijo Kliničnega centra. Po začasni prekinitvi zaradi okvare obsevalnega aparata TBI spet izvajamo od novembra 2003. Od leta 1989 je bilo skupaj obsevanih 98 bolnikov z levkemijami in limfomi.

V *Novostih* B. Luzar in sodelavci predstavljajo pomen telomeraz pri staranju organizma in razvoju malignih tumorjev. Vnovična aktivacija encima telomeraze je ključni dogodek pri razvoju večine malignih tumorjev in je povezana z razvojem celične nesmrtnosti. Majhna stopnja telomerazne aktivnosti v normalnih somatskih celicah obeta, da bi lahko z zaviranjem telomerazne aktivnosti vplivali na maligne tumorje.

V *Žarišče* smo tokrat postavili izsledke raziskave EURO-CARE-3. Slovenija namreč zaostaja za evropskim povprečjem pri nekaterih pogostih rakih. Na Onkološkem inštitutu je bil konec prejšnjega leta organiziran posvet.

Udeleženci so ugotavljali razloge za zaostajanje in nakazali ukrepe, s katerimi bi v bodoče lahko dosegli evropsko raven.

V rubriki *Prikazi primerov* predstavljata D. Bergant in M. Pfeifer bolnika z multiplo endokrino neoplazijo 2A (MEN 2A). MEN 2A je avtosomno dominantno deden sindrom, pri katerem je vedno prisoten medularni rak ščitnice (MTC). Medularni rak ščitnice je sicer redek neuroendokrin tumor, ki izloča različne bioaktivne snovi. Med njimi je tudi kalcitonin, ki je tako idealen tumorski označevalec za zgodnje odkrivanje bolezni, njeno spremljanje in ocenjevanje učinkovitosti zdravljenja.

V *Priporočilih* B. Pajk predstavlja priporočila za preprečevanje in zdravljenje slabosti in bruhanja zaradi zdravljenja s citostatiki.

V rubriki *Za prakso* sta dva prispevka. M. Mušič s sodelavci opisuje pomen ultrazvočne preiskave za zamejitev malignega melanoma. T. Stopar in V. Jankovič pa opisujeta oskrbo dihalne poti pri bolniku z Launois-Bensaudeovim sindromom (Madelungova bolezen).

Vsem bralcem in sodelavcem Onkologije želim zdravo in uspešno Novo leto 2004.

Zvonimir Rudolf, glavni urednik

